

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Αυγούστου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3274

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Επανάδρυση του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού» μεταξύ των Τμημάτων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- 2 Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Μεθοδολογία Βιοϊατρικής Έρευνας, Βιοστατιστική και Κλινική Βιοπληροφορική» του Τμήματος Ιατρικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- 3 Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο» του Τμήματος Ιατρικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 28919

(1)

Επανάδρυση του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού» μεταξύ των Τμημάτων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Αρ. Συνεδρίασης 2958/12 και 13-4-2018)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α') «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και ιδίως των άρθρων 32 και 85 παρ. 2α.

2. Την υπουργική απόφαση με αριθμό 216772/Ζ1/8-12-2017 (ΦΕΚ 4334/τ.Β'/12-12-2017): «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

3. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/17 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών-Λοιπά θέματα», β) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών», δ) 22879/Ζ1/9-2-2018 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), ε) 26407/Ζ1/15-2-2018 «Ίδρυση-Επανάδρυση ΠΜΣ σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), και στ) 45070/Ζ1/19-3-2018 «Κοινοποίηση διατάξεων του ν. 4521/18 (Α' 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις».

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Την υπουργική απόφαση με αριθμό 209950/Ζ1/23.12.2014 (ΦΕΚ 3649 Β' 31.12.2014), όπως τροποποιήθηκε με τις με αριθμό 7083/12.01.2017 (ΦΕΚ 216 Β' 31.01.2017), και 23415/24.07.2017 (ΦΕΚ 3162 Β' 12.09.2017) Πρυτανικές αποφάσεις που αφορούν στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού».

6. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συνεδρίαση με αριθμό 7/21-2-2018).

7. Τις αποφάσεις των Τμημάτων Πολιτικών Μηχανικών (συνεδρίαση με αριθμό 17/26-3-2018), Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών (συνεδρίαση με αριθμό 9/

13-2-2018), Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών (συνεδρίαση με αριθμό 6/15-2-2018), Μηχανολόγων Μηχανικών (συνεδρίαση με αριθμό 5/20-2-2018), Χημικών Μηχανικών (συνεδρίαση με αριθμό 6/1-12-2017) και Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης (συνεδρίαση με αριθμό 5/8-2-2018).

8. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Τμημάτων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης για τη συνδιοργάνωση του Δ.Π.Μ.Σ. με τίτλο: «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού».

9. Την θετική εισήγηση με αριθμό 20160/12-4-2018 της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΑΠΘ.

10. Την με αριθμό 102611/Ζ1/21-6-2018 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων σχετικά με την: «Ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4485/17 (Α' 114)».

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την επανίδρυση του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού» από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 μεταξύ των Τμημάτων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με τίτλο: «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού», ως ακολούθως:

Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών σε συνεργασία με τα Τμήματα Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 επανιδρυμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (Α' 114).

Άρθρο 2 Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο της Α' Ειδίκευσης του ΔΠΜΣ είναι η Προστασία, Συντήρηση, Αποκατάσταση αναστήλωση προβολή και κοινωνικοποίηση αρχιτεκτονικών μνημείων, συνόλων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών κτιρίων, παραδοσιακών οικισμών, ιστορικών κέντρων, ιστορικών τόπων και τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Αντικείμενο της Β' Ειδίκευσης του ΔΠΜΣ είναι η Προστασία, Συντήρηση, Αποκατάσταση ανάδειξη και κοινωνικοποίηση έργων τέχνης και μηχανισμών καλλιτεχνικής, αρχαιολογικής, πολιτιστικής ή κοινωνικής αξίας

Σκοποί και στόχοι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι:

Η ολοκληρωμένη επιστημονική κατάρτιση και εξειδίκευση σε μεταπτυχιακό επίπεδο νέων επιστημόνων στα ως άνω αντικείμενα με την παροχή εξειδικευμένης γνώσης τόσο θεωρητικού όσο και πρακτικού χαρακτήρα.

Η προαγωγή της γνώσης και της τεχνογνωσίας στα συγκεκριμένα αντικείμενα.

Η καλλιέργεια της ουσιαστικής και αρμονικής διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων στο έργο της αποκατάστασης επιστημόνων από διαφορετικές ειδικότητες.

Η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές.

Η κάλυψη των αναγκών της χώρας σε εξειδικευμένα διοικητικά ή τεχνικά στελέχη σχετικών με το αντικείμενο παραγωγικών μονάδων ή υπηρεσιών.

Κύριο χαρακτηριστικό του Προγράμματος είναι η διεπιστημονικότητα όσον αφορά τους διδάσκοντες, τα μαθησιακά αντικείμενα και την προσέγγιση των προβλημάτων.

Άρθρο 3 Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Δ.Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού» στις εξής δύο ειδικεύσεις:

I. Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων

II. Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης και Μηχανισμών

Άρθρο 4 Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες, διπλωματούχοι Πολυτεχνικών Σχολών και πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) συναφούς γνωστικού αντικείμενου της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Άρθρο 5 Χρονική διάρκεια σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Άρθρο 6 Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Δ.Μ.Σ. είναι ενενήντα (90).

Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων Υποχρεωτικά μαθήματα Α' εξαμήνου:

ΜΑΘΗΜΑ	Π.Μ
Εργαστήριο Διεπιστημονικής Συνεργασίας Ι Αποκατάσταση και Επανάχρηση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων	9
Θεωρία και Ιστορία της Προστασίας, Συντήρησης και Αποκατάστασης Μνημείων και Έργων Τέχνης	2.5
Ιστορία και Φιλοσοφία της Τέχνης	2
Υλικά Ιστορικών Κατασκευών, Παθολογία και Τεχνολογία Συντήρησης και Αποκατάστασης	2.5
Ιστορία της Αρχιτεκτονικής και της Εξέλιξης οικισμών και πόλεων	2
Οικοδομική Τεχνολογία των Ιστορικών Κατασκευών	2
Ζητήματα Οικοδομικής και Φυσικής των Κτιρίων σε Παλαιά και Ιστορικά Κτίρια. Παθολογία και Επεμβάσεις Αποκατάστασης	2
Μέθοδοι Αποτύπωσης Μνημείων Ιστορικών Συνόλων και Έργων Τέχνης	2
Ανάλυση Τεκμηρίωση και Καταγραφή Μνημείων και Ιστορικών Συνόλων	2
ΣΥΝΟΛΟ	26

Μαθήματα επιλογής Α' εξαμήνου (δύο επιλεγόμενα):

Παθολογία, Προστασία και Τεχνικές Συντήρησης Λίθου	2
Μουσειακές Χρήσεις σε Ιστορικά Κτίρια και Τόπους	2
Τεχνικές Ανασκαφής	2
Πυροπροστασία Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων	2
Φωτογραμμετρία, Γεωπληροφορικά Συστήματα και Φωτοερμηνεία, Τηλεσκοπική στη Μελέτη Μνημείων και Ιστορικών κτιρίων	2
Φωτογραμμετρία και συστήματα πληροφοριών Χώρου στην τεκμηρίωση του μνημειακού πλούτου	2
Τοπογραφική αποτύπωση αρχιτεκτονικών μνημείων	2
Σύνολο Π.Μ. που αντιστοιχούν σε επιλεγμένα μαθήματα του εξαμήνου	4
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Υποχρεωτικά μαθήματα Β' εξαμήνου:

Εργαστήριο Διεπιστημονικής Συνεργασίας ΙΙ Αποκατάσταση και Επανάχρηση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων	9
Δίκαιο, νομοθεσία και θεσμικά προβλήματα προστασίας μνημείων και έργων τέχνης	2

Στατική και σεισμική συμπεριφορά ιστορικών κατασκευών. Παθολογία φέρο-ντος οργανισμού. Μέθοδοι και τεχνικές επισκευής και ενίσχυσης	2.5
Θεμελιώσεις ιστορικών κτιρίων. Παθολογία ιστορικών κατασκευών που οφείλεται στο έδαφος και τις θεμελιώσεις. Μέθοδοι και τεχνικές ενίσχυσης	2.5
ΣΥΝΟΛΟ	16

Μαθήματα επιλογής Β' εξαμήνου (7 επιλεγόμενα):

Ξύλο και ξύλινες κατασκευές. Παθολογία, Προστασία και τεχνικές συντήρησης	2
Αξιοποίηση και προβολή μνημείων πολιτισμού-Πολυμέσα	2
Τεχνολογία κεραμικών οικοδομικών υλικών	2
Επιστήμη και τεχνολογία κονιαμάτων με βάση την άσβεστο	2
Σύγχρονα υλικά και τεχνολογίες συντήρησης	2
Προβλήματα ένταξης υδραυλικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων σε μνημεία και ιστορικά κτίρια.	2
Ειδικά θέματα οικοδομικής των ιστορικών κατασκευών	2
Προσδιορισμός και διαχρονική παρακολούθηση παραμορφώσεων ιστορικών κατασκευών και του περιβάλλοντα χώρου τους	2
Το χρώμα στα μνημεία πολιτισμού και στη σύγχρονη Τέχνη	2
Προστασία και αποκατάσταση αξιοποίηση και ανάδειξη, ιστορικών αστικών περιοχών.	2
Ιστορικές τεχνικές φυσικού φωτισμού. Φωτισμός Ανάδειξης Μνημείων	2
Γεωτεχνικά και γεωαρχαιολογικά θέματα	2
Μέθοδοι στατικής και δυναμικής ανάλυσης ιστορικών κατασκευών	2
Μηχανική της τοιχοποιίας	2
Τεχνολογία επεμβάσεων στο φέροντα οργανισμό ιστορικών κατασκευών και διαστασιολόγησή τους	2
Βιομηχανική κληρονομιά	2
Ανθεκτικότητα, αειφορία και προστασία ιστορικών συνόλων: νέες τάσεις και σύγχρονες τακτικές	2
Η αρχιτεκτονική της ένταξης: Ζητήματα θεωρίας και πρακτικής	2
Σύνολο Π.Μ. που αντιστοιχούν σε επιλεγμένα μαθήματα του εξαμήνου	14
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Β' ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης και Μηχανισμών Μαθήματα Α' εξαμήνου

ΜΑΘΗΜΑ	Π.Μ.
Αρχές και Θεωρία της Συντήρησης	2.5
Πολιτιστική Κληρονομιά, Μουσεία και Δίκαιο	2
Ιστορία και Φιλοσοφία της Τέχνης	2
Αρχές Διαχείρισης και Τεκμηρίωσης Συλλογών Έργων Τέχνης και Τοποθεσιών Μουσεία και Εκθέσεις	2
Τεχνικές Ανασκαφής	2
Εισαγωγή στην Επιστήμη και Μηχανική των Υλικών. Μέταλλα, Κράματα και Διαβρωτική Συμπεριφορά. Ατμοσφαιρική Ρύπανση	4
Κονιάματα με Βάση την Άσβεστο	2
Ανόργανες Χρωστικές. Οργανικές Χρωστικές και Λάκες. Επιχρωματισμένα Υμένια	3.5
Ύαλος και Υαλώματα, Κεραμικά Αντικείμενα. Λίθος	3
Φυσικά και Συνθετικά Πολυμερή	2
Ύφασμα. Ξύλο και Χαρτί	3
Στερεωτικά και Συγκολλητικά. Διαλυτότητα και Συμβατότητα Υλικών	2
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Μαθήματα Β' εξαμήνου

Εισαγωγή στις Διαγνωστικές Μεθόδους (Μη-και μικρο-καταστρεπτικές). Οπτική Μικροσκοπία. Ηλεκτρονική Μικροσκοπία. Μικροσκοπία Ατομικών Δυνάμεων. LASERS	5
Ακτίνες Χ: Ραδιογραφία, Περίθλαση (XRD), Φασματοσκοπία (XRF). Πυρηνική Ενεργοποίηση, Χρονολόγηση	4
Χρωματογραφία: Υγρή, Αέριος. Φασματοσκοπία Μαζών. Συνδυασμένες Τεχνικές	3
Φασματοσκοπίες: Υπερύθρου, Υπεριώδους (FTIR) και Raman.	3
Ατομική Φασματοσκοπία. Μικροχημικές Μέθοδοι Ταυτοποίησης	3
Θερμομηχανική Ανάλυση. Θερμιδομετρικές Τεχνικές, Θερμική Γήρανση	2
Μέτρηση και τεκμηρίωση του χρώματος των έργων ζωγραφικής και των εικονογραφημένων ιστορικών μνημείων	2
Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Διάγνωσης (Ορμύλια): Φωτογραφική Τεκμηρίωση Έργων Τέχνης και Ψηφιακή Επεξεργασία Εικόνων-Χρωματογραφία-Χρωματομετρία-Ανακλαστογραφία-Φασματοσκοπίες: μRaman/μFTIR	6
Προληπτική συντήρηση	2

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

Α' και Β' ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
Σύνολο	30

Κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα γίνεται η παρακολούθηση των μαθημάτων ενώ το τελευταίο είναι αφιερωμένο στη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Όλα τα μαθήματα του Προγράμματος διδάσκονται και εξετάζονται στην ελληνική γλώσσα. Κατ' εξαίρεση, ανάλογα με την προέλευση των διδασκόντων, είναι δυνατόν να γίνουν μαθήματα σεμιναριακού τύπου, διαλέξεις κ.λπ. στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 7
Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους 50 μεταπτυχιακού/ές φοιτητές/τριες ανά διετία. Στην ειδικευση «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων» γίνονται δεκτοί τριάντα πέντε (35) μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες και στην ειδικευση «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης και Μηχανισμών» γίνονται δεκτοί δεκαπέντε (15) μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες

Ο τρόπος επιλογής εισακτέων, η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής, καθορίζονται στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος έχει εγκριθεί από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ (συνεδρίαση με αριθμό 2958/12 και 13-4-2018) και αναφέρονται στην προκήρυξη.

Άρθρο 8
Προσωπικό

Για την υλοποίηση του ΔΠΜΣ θα απασχοληθούν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, των συνεργαζόμενων Τμημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθώς και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Πανεπιστημίου ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής, καθώς και άλλες κατηγορίες διδασκόντων και επισκέπτες διδάσκοντες (καταξιωμένοι επιστήμονες, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους) από την ημεδαπή και την αλλοδαπή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 36 του ν. 4485/2017 (Α' 114).

Άρθρο 9
Υλικοτεχνική Υποδομή

Για τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθεί η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή των συνεργαζόμενων Τμημάτων και του οικείου ιδρύματος καθώς και το κτίριο και ο μηχανολογικός εξοπλισμός του ΔΠΜΣ.

Άρθρο 10

Διάρκεια Λειτουργίας

Το ΔΠΜΣ θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

Άρθρο 11

Κόστος Λειτουργίας

Αναλυτικός προϋπολογισμός λειτουργίας κατ' έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, συμπεριλαμβανομένου του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του ΔΠΜΣ, τις πηγές χρηματοδότησής του και τους εν γένει πόρους της λειτουργίας του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 και 37 του ν. 4485/2017.

Αναλυτικός προϋπολογισμός λειτουργίας κατ' έτος.

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (σε €)						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΣΥΝΟΛΑ 2018-22
Τέλη Φοίτησης	21.000,0	42.000,0	21.000,0	42.000,0	21.000,0	147.000,0
ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ						
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	2018	2019	2020	2021	2022	ΣΥΝΟΛΑ 2018-22
Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	1.500,0	1.200,0	0	1.200,0	0	3.900,0
Δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές	0	0	0	0	0	0
Δαπάνες αναλωσίμων	500,0	2.000,0	0	2.000,0	0	4.500,0
Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ	800,0	1.300,0		1.300,0	0	3.400,0
Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	500,0	3.500,0	300,0	3.500,0	0	7.800,0
Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των ΑΕΙ και ερευνητικών κεντρών και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ	0	0	0	0	0	0
Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των ΑΕΙ που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ	0	0	0	0	0	0
Αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017	2.000,0	3.000,0	0	3.000,0	0	8.000,0
Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	8.400,0	14.400,0	14.400,0	14.400,0	14.400,0	66.000,0
Λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου	1.000,0	4.000,0		4.000,0	300,0	9.300,0
Λειτουργικά Έξοδα Ιδρύματος (= 30%-Εκτός Δωρεών, Κληροδοτήματος ή Χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις)	6.300,0	12.600,0	6.300,0	12.600,0	6.300,0	44.100,0
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	21.000,0	42.000,0	21.000,0	42.000,0	21.000,0	147.000,0

Το ανωτέρω κόστος λειτουργίας καλύπτεται από τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 1.800,00 € και για ένα κύκλο σπουδών [τρία (3) εξάμηνα φοίτησης].

Άρθρο 12

Μεταβατικές διατάξεις

Κατ' εξαίρεση φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί στο ΠΜΣ κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017 καθώς και

φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 θα περατώσουν και θα συνεχίσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης απόφασης όπως αυτή ισχύει [Υπουργική απόφαση με αριθμό 209950/Ζ1/23.12.2014 (ΦΕΚ 3649 Β' 31.12.2014)] καθώς και τις ισχύουσες έως την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017 διατάξεις.

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση, θα ρυθμίζονται από τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Θεσσαλονίκη, 5 Ιουλίου 2018

Ο Πρύτανης

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΗΤΚΑΣ

Αριθμ. 13890/18/ΓΠ/

(2)

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Μεθοδολογία Βιοϊατρικής Έρευνας, Βιοστατιστική και Κλινική Βιοπληροφορική» του Τμήματος Ιατρικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 45, παρ. 1 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017, Α'), σύμφωνα με τις οποίες «Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 85, παρ. 6, εδ. β του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017, Α'), σύμφωνα με τις οποίες «Τα ΑΕΙ οφείλουν, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν τους Κανονισμούς του άρθρου 45» σε συνδυασμό με την αριθμ. 227378/Ζ//22-12-2018 εγκύκλιο του ΥΠΠΕΘ.

3. Την αριθμ. 12103/18/ΓΠ (ΦΕΚ 2508/τ.Β'/29-6-2018) απόφαση της Συγκλήτου, με την οποία επανιδρύθηκε το Π.Μ.Σ. «Μεθοδολογία Βιοϊατρικής Έρευνας, Βιοστατιστική και Κλινική Βιοπληροφορική», σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114, Α').

4. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής στην αριθμ. 15η/20-6-2018 συνεδρίασή της, με την οποία καταρτίστηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Μεθοδολογία Βιοϊατρικής Έρευνας, Βιοστατιστική και Κλινική Βιοπληροφορική», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 έως 37 του ν. 4485/2017(ΦΕΚ 114, Α').

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος, αποφασίζουμε:

ΠΜΣ «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 1

Το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 τόμος Α' 4/8/17), το ΦΕΚ ΧΧΧΧΧΧ και τα ειδικότερα άρθρα που αναφέρονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οποιοδήποτε άλλο θέμα δεν εμπίπτει με τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ, καθορίζεται με αποφάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής ή/και της Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης.

Αντικείμενο-Σκοπός

Το ΠΜΣ έχει ως αντικείμενο την παροχή εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου στη μεθοδολογία έρευνας, στην εφαρμοσμένη βιοστατιστική και βιοπληροφορική και τους προετοιμάζει για επαγγελματική σταδιοδρομία σε Ακαδημαϊκό/Ερευνητικό περιβάλλον, σε εταιρείες Πληροφορικής/Στατιστικών Μελετών ή στη Βιομηχανία Φαρμάκων/βιοτεχνολογίας (ως επιμελητές κλινικής έρευνας-CRAs, συντονιστές ιατρικής επιστήμης-MSL, ιατρικοί σύμβουλοι, τεχνικοί πληροφορικής, διαχειριστές βάσεων δεδομένων, αναλυτές δεδομένων, σύμβουλοι στατιστικής και βιοπληροφορικής).

Αναλυτικότερα, το ΠΜΣ στοχεύει:

- στην παροχή θεωρητικής και πρακτικής υποδομής για το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την ανάλυση κλινικών μελετών και για την ανάλυση και ερμηνεία βιοϊατρικών δεδομένων.
- στην ορθή ερμηνεία των αποτελεσμάτων βιοστατιστικών αναλύσεων και την κριτική και αξιολόγηση της χρήσης βιοστατιστικών μεθόδων.
- στην αξιολόγηση φαρμάκων, ιατρικού εξοπλισμού και κλινικών πρωτοκόλλων διαμέσου της σύνθεσης και της συστηματοποιημένης ανασκόπησης των επιστημονικών δεδομένων.
- στην εκμάθηση χρήσης πακέτων στατιστικής ανάλυσης και διαχείρισης δεδομένων, καθώς και προγραμμάτων διαχείρισης, ανάκτησης και ανάλυσης δεδομένων από βάσεις βιοϊατρικών δεδομένων.
- στην κατανόηση των ιατρικών αποτελεσμάτων έρευνας και τη μεταφορά τους στην κλινική πράξη.
- στην υψηλού επιπέδου εκπαίδευση επιστημόνων που θα είναι σε θέση να στελεχώσουν με επιτυχία τομείς που σχετίζονται με την βιοϊατρική έρευνα.

Άρθρο 2

Διοίκηση-Αρμόδια Όργανα

Για την οργάνωση και τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

Η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής. Είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για το ΠΜΣ, την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΜΣ, τον ορισμό του Διευθυντή και της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) του ΠΜΣ, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Η Συνέλευση εγκρίνει προτάσεις ή αποφάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) ή του Διευθυντή μετά από εισήγησή τους.

Η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕ) του ΠΜΣ. Η ΣΕ απαρτίζεται από τον εκάστοτε Διευθυντή του ΠΜΣ και από Τετραμελή Επιτροπή που ορίζεται από τη Συνέλευση. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του ΠΜΣ. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ. Επίσης, η ΣΕ παρακολουθεί και ελέγχει τα οικονομικά του ΠΜΣ. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Διευθυντή, αυτός αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Διευθυντή του ΠΜΣ ο οποίος είναι και Αναπληρωτής του Προέδρου της ΣΕ. Η ΣΕ έχει τις αρμοδιότητες του νόμου και επιπλέον αυτές που εκχωρεί η Συνέλευση του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ προεδρεύει της ΣΕ και έχει την ευθύνη της διοικητικής, οργανωτικής, οικονομικής και λειτουργικής διεύθυνσης του ΠΜΣ. Εκλέγεται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης, σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία. Ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο τα «Βιομαθηματικά-Βιομετρία» και εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΕΕΜΦ). Η ΕΕΜΦ ορίζεται από τη ΣΕ. Έργο της είναι η πραγματοποίηση των συνεντεύξεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών καθώς και η κατάταξη και επιλογή των υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του προγράμματος.

Άρθρο 3

Εισαγωγή φοιτητών Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ, ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» γίνονται δεκτοί απόφοιτοι Σχολών Επιστημών Υγείας, Θετικών, Βιολογικών, Οικονομικών, ανθρωπιστικών, Πολυτεχνικών ή Γεωπονικών Σχολών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τμημάτων ΤΕΙ με συναφή γνωστικά αντικείμενα.

Δικαιολογητικά Υποψηφίων

Οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να υποβάλουν στην Γραμματεία του Προγράμματος τα παρακάτω δικαιολογητικά: 1) Αίτηση Συμμετοχής, 2) Αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος, 3) Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας (με ακριβή Μ.Ο.), 4) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, 5) Επιστημονικές Δημοσιεύσεις/

Διακρίσεις (εάν υπάρχουν), 6) Αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν), 7) Επιπρόσθετα προσόντα (ειδικά σεμινάρια, μελέτες, κ.λπ.), 8) Δύο συστατικές επιστολές, 9) Δύο φωτογραφίες ταυτότητας, 10) Αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας, 11) Αποδεικτικά καλής γνώσης αγγλικής γλώσσας.

Κριτήρια επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από την ΕΕΜΦ και ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Συνεκτιμώνται τα ειδικά προσόντα των υποψηφίων, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλογής, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί μέσα στις προβλεπόμενες ημερομηνίες στη Γραμματεία του ΠΜΣ και την απόδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια προφορικής συνέντευξης.

Συγκεκριμένα, τα κριτήρια επιλογής των Μεταπτυχιακών Φοιτητών είναι τα ακόλουθα:

α/α ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Αν ο υποψήφιος πληροί τα κριτήρια σύμφωνα με το ΦΕΚ του ΠΜΣ (ΝΑΙ-ΟΧΙ)
2. Η απόδοση κατά τη διάρκεια της συνέντευξης (0-5 μόρια)
3. Η επαγγελματική συνάφεια με το αντικείμενο του ΠΜΣ (0-5 μόρια)
4. Η επαγγελματική προοπτική (0-5 μόρια)

Η προφορική συνέντευξη αποβλέπει στη διαπίστωση της γενικής επιστημονικής κατάρτισης του υποψηφίου και τη συγκρότηση της προσωπικότητάς του, στην επίσημανση ειδικών προσόντων και άλλων χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων του υποψηφίου καθώς και στον εντοπισμό των δυσκολιών που πιθανόν να έχει ο υποψήφιος για την ανελλιπή παρακολούθηση των μαθημάτων και των λοιπών υποχρεώσεων του ΠΜΣ.

Με βάση το σύνολο της βαθμολογίας που έχει συγκεντρώσει κάθε υποψήφιος, η ΕΕΜΦ συντάσσει αξιολογικό πίνακα των υποψηφίων. Στον αξιολογικό πίνακα συμπεριλαμβάνονται, με σειρά επιτυχίας, όλοι οι υποψήφιοι και εμφανίζονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες. Στη συνέχεια οι πίνακες αυτοί διαβιβάζονται στο Διευθυντή προς έλεγχο και υποβολή τους στη Συνέλευση προς έγκριση. Σε περίπτωση που δύο ή περισσότεροι υποψήφιοι συγκεντρώσουν συνολικά τον ίδιο αριθμό μορίων, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμισμένοι.

Μετά την συνέντευξη και αξιολόγηση ενός υποψηφίου από την ΕΕΜΦ, ο Διευθυντής του ΠΜΣ μπορεί να κάνει άμεσα αποδεκτό τον υποψήφιο μετά από εισήγηση της ΕΕΜΦ και εφόσον η βαθμολογία του είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Η εγγραφή του Μεταπτυχιακού Φοιτητή στο ΠΜΣ καθορίζεται από την καταβολή των διδάκτρων. Από τη στιγμή που καταβάλλονται τα διδάκτρα ή η αρχική δόση αυτών, ο υποψήφιος θεωρείται εγγεγραμμένος στο ΠΜΣ.

Αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών

Ο μέγιστος αριθμός εισακτέων ορίζεται σε 47 φοιτητές κατά έτος.

Σημειώνεται ότι στο Τμήμα Ιατρικής ο αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. εκτιμάται στα 570 ενώ φοιτούν 788 προπτυχιακοί και 114 μέλη ΔΕΠ.

Άρθρο 4 Οργάνωση Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ, ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» δι-
αρθρώνεται σε ένα ακαδημαϊκό έτος πλήρους φοί-
τησης.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του εντατικού προγράμμα-
τος περιλαμβάνει την παρακολούθηση και εξέταση σε
συνολικά 10 ενότητες μαθημάτων και την επιτυχή εκ-
πόνηση μίας διπλωματικής εργασίας που αντιστοιχούν
σε 75 ECTS.

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαι-
τούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχια-
κών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι 75 ECTS.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την ολοκλήρωση του
προγράμματος είναι ένα έτος.

Σε περίπτωση μη δικαιολογημένης παρακολούθησης
ενός μαθήματος, δίνεται η δυνατότητα στον Μεταπτυ-
χιακό Φοιτητή, μετά από αίτησή του, για μία φορά να
παρακολουθήσει και να εξεταστεί στα μαθήματα αυτά
στο αμέσως επόμενο αντίστοιχο εξάμηνο.

Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις έως δύο μα-
θημάτων, δίνεται η δυνατότητα για μία φορά στον Με-
ταπτυχιακό Φοιτητή, μετά από αίτησή του, να εξεταστεί
στα μαθήματα αυτά στο αντίστοιχο επόμενο εξάμηνο,
εκτός αν αποφασίσει η ΣΕ να ορίσει επιπλέον εξετα-
στική.

Αρμόδιος για θέματα αναβαθμολόγησης είναι ο Διευ-
θυντής του ΠΜΣ.

Η μη προσέλευση στις εξετάσεις ενός μαθήματος θε-
ωρείται ως αποτυχία στην εξέταση του μαθήματος.

Αναστολή

Σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, παρέχεται η δυνατότητα
προσωρινής αναστολής των σπουδών που δεν υπερ-
βαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα μετά από έλεγχο και
έγκριση από τη ΣΕ.

Διαγραφή

Η ΣΕ μπορεί να εισηγηθεί στη Συνέλευση του Τμήμα-
τος Ιατρικής τη διαγραφή ενός Μεταπτυχιακού Φοιτητή
κατόπιν ελλιπούς φοίτησης ή μη προσέλευσης στις εξε-

τάσεις ή ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ δύναται να επιτρέπει την πα-
ρακολούθηση μαθημάτων του Μεταπτυχιακού προ-
γράμματος σε πτυχιούχους μη εγγεγραμμένους στο
ΠΜΣ.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

	1ο Εξάμηνο	ECTS	ΩΡΕΣ
	Υποχρεωτικά μαθήματα		
1	Βιοστατιστική και Στατιστικά Πακέτα	6	16
2	Αρχές Προγραμματισμού και Βά- σεις Δεδομένων	6	8
3.	Σχεδιασμός και Ανάλυση Επιδη- μιολογικών Μελετών	6	8
4	Πηγές Βιοπληροφόρησης	6	8
5	Μεθοδολογία Κλινικών Μελετών	6	8
	Σύνολο	30	48
	2ο Εξάμηνο	ECTS	
	Υποχρεωτικά μαθήματα		
1.	Προηγμένα Στατιστικά Μοντέλα	6	7
2	Αποδεικτική Ιατρική και Λήψη Αποφάσεων	6	8
3	Πρωτοσμική και Γενωμική Ανάλυση	6	8
4.	Ειδικά Θέματα Μεθοδολογίας Κλινικής Έρευνας	6	8
5	Γενετικές και Φαρμακογενετικές Μελέτες	6	7
	Σύνολο	30	38
	Διπλωματική Εργασία	15	
	Γενικό Σύνολο	75	86

Περιεχόμενο μαθημάτων

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται υπό τη μορφή ακαδημαϊκών διαλέξεων και εργαστηριακών ασκήσεων

1ο Εξάμηνο	Περιεχόμενο
Βιοστατιστική και Στατιστικά Πακέτα	Definitions-Probabilities, Describing data: Graphically, Describing data: Quantitatively, Introduction to Excel, SPSS και R-sys-Tem, Discrete Random Variables and Discrete Probability Distributions, Continuous Random Variables and Probability Distributions, Estimation of population parameters, Hypothesis testing, Statistical Packages, ANOVA, Statistical Packages, χ^2 -test, Statistical Packages, Non-parametric testing, Correlation-Regression, Statistical Packages, Diagnostic tests, Survival Analysis, Statistical Packages
Αρχές Προγραμματισμού και Βάσεις Δεδομένων	General concepts and data structures, Using flow charts to design program, flow and logic, Developing Python within the Eclipse IDE, Variables and control structures, Lists and dictionaries, Subroutines, functions and the import statement, Object based programming, Biopython

Σχεδιασμός και Ανάλυση Επιδημιολογικών Μελετών	Εισαγωγή στην Επιδημιολογία, Επιδημιολογικοί δείκτες, Πηγές επιδημιολογικών δεδομένων, Σχεδιασμός περιγραφικής επιδημιολογικής μελέτης, Επιλογή δείγματος πληθυσμού, Μέθοδοι δειγματοληψίας, Συλλογή, καταχώρηση και ανάλυση επιδημιολογικών δεδομένων, Αναλυτική Επιδημιολογία: Συγχυτικοί παράγοντες (confounders) Αιτιολογική συσχέτιση (causality). Κριτική δημοσιευμένων άρθρων, Προετοιμασία παρουσίασης, Συστηματική ανασκόπηση
Πηγές Βιοπληροφόρησης	Terminology of Clinical Trials, Literature databases, Clinical trials databases, Introduction to basic biology and Genetics, Genetic Epidemiology databases, Biological and genetics databases
Μεθοδολογία Κλινικών Μελετών	Types of clinical trials, Organization and planning of a clinical trial, Monitoring of clinical trials, Regulatory Issues of Clinical Trials, Good Clinical Practice (GCP), Statistical tests in clinical trials, Randomization methods, Intention to treat and per protocol analyses, Trials to access equivalence
2ο Εξάμηνο	
Προηγμένα Στατιστικά Μοντέλα	Linear Regression (multivariable), Logistic Regression and Poisson Regression, Survival Analysis, Practical Analysis of Specific Designs, Multivariate analysis, Meta-analysis of controlled clinical trials
Αποδεικτική Ιατρική και Λήψη Αποφάσεων	Τεκμηριωμένη Ιατρική-Βασικές Αρχές, Τεκμηριωμένη Ιατρική-Θεραπεία, Διάγνωση, Πρόγνωση, Λήψη κλινικών αποφάσεων
Πρωτεομική και Γενωμική Ανάλυση	Ηλεκτρονική διαχείριση βιολογικών, Στοιχίση αλληλουχιών κατά ζεύγη, Ανάλυση ομοιότητας αλληλουχιών, Πρότυπα και μοτίβα, Ρύθμιση της μεταγραφής, Φυλογενετική ανάλυση, Βάσεις δεδομένων πρωτεϊνών, Πρωτεϊνική ανάλυση, Μη κωδικό DNA, Αλληλολούχιση Νέας Γενιάς
Ειδικά Θέματα Μεθοδολογίας Κλινικής Έρευνας	Types of clinical trials: revisited CONSORT, STROBE and PRISMA statements, Good Clinical Practice (GCP), Monitoring και Audits, TMF κλινικής μελέτης, Drafting a manuscript for an Observational study and for a Randomized Controlled Trial, Ανάλυση Συμπεριφορικών Μοντέλων, Regulatory Affairs Issues: NP, CP, DCP, pharmacovigilance, EOF/EMA, Regulatory Affairs Issues: NP, CP, DCP, pharmacovigilance, EOF/EMA, Σχεδιασμός εντύπων συλλογής δεδομένων (CRF)
Γενετικές και Φαρμακογενετικές Μελέτες	Types of Genetic Studies, Analysis of GAS, Analysis of Pharmacogenetic studies, Analysis of linkage-studies, Analysis of microarray data, Meta-analysis of GAS

Γλώσσα Διδασκαλίας

Η γλώσσα διδασκαλίας του Π.Μ.Σ είναι η ελληνική και η αγγλική. Η γλώσσα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή αγγλική.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Κάθε Μεταπτυχιακός Φοιτητής, αφού έχει εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα, είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) η οποία διεξάγεται καθ' όλη τη διάρκεια του θέρους.

Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας και ο Επιβλέπων επιλέγεται από τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές μετά από ανακοίνωση καταλόγου θεμάτων που ορίζει ο ΕΥ του ΠΜΣ ή από αίτηση του υποψηφίου στην οποία προβλέπεται ο προτεινόμενος τίτλος εργασίας, με την αντίστοιχη περιληψη και ο προτεινόμενος επιβλέπων. Ο Επιβλέπων Καθηγητής μπορεί να είναι υπεύθυνος μαθήματος ή διδάσκων του ΠΜΣ-ή άλλο μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και μπορεί να αναλάβει έως 20 ΜΔΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίβλεψη ΜΔΕ αποτελεί η κατοχή διδακτορικής διατριβής από τον Επιβλέποντα Καθηγητή.

Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας καταλήγει στη συγγραφή κειμένου. Η διατριβή αξιολογείται από τριμελή εξεταστική επιτροπή και η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία παρουσιάζεται δημόσια.

Κάθε Μεταπτυχιακός Φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει, με αίτησή του, άδεια αναστολής της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της ΣΕ του ΠΜΣ η οποία και ορίζει τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες η αναστολή της εκπόνησης θα χορηγηθεί.

Άρθρο 5

Εξετάσεις-Αποφοίτηση

Μετά την ολοκλήρωση κάθε ενότητας, οι διδάσκοντες δίνουν εργασίες στους φοιτητές με καταληκτικές ημερομηνίες παράδοσης. Στο τέλος του εξαμήνου και μετά τις γραπτές εξετάσεις, προκύπτει η βαθμολογία σύμφωνα με τα ποσοστά που ισχύουν για κάθε μάθημα, όπως αναφέρονται στον οδηγό σπουδών, η οποία αναρτάται στην ηλεκτρονική γραμματεία.

Σε περίπτωση αντιγραφής, η εργασία ή το γραπτό μη δενίζονται.

Τελετουργικό αποφοίτησης, τύπος απονεμόμενου διπλώματος.

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) στη «Μεθοδολογία Βιοϊατρικής Έρευνας, Βιοστατιστική και Κλινική Βιοπληροφορική».

Οι τελετές απονομής πτυχίων στους Μεταπτυχιακούς απόφοιτους του ΠΜΣ πραγματοποιούνται τρεις φορές το χρόνο σε ειδική δημόσια τελετή από τον Κοσμήτορα της Σχολής παρουσία των Πρυτανικών Αρχών, του Διευθυντή του Προγράμματος, του Προέδρου του Τμήματος Ιατρικής (ή εκπρόσωπο) και του Γραμματέα του Τμήματος.

Κάτοχος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ο φοιτητής που ολοκλήρωσε τις υποχρεώσεις του συγκεντρώνοντας τον προβλεπόμενο από το πρόγραμμα αυτό αριθμό διδακτικών μονάδων, δηλαδή ο φοιτητής γίνεται πτυχιούχος από την ολοκλήρωση των σπουδών του και πριν ακόμη τη χορήγηση σε αυτόν του εγγράφου του πτυχίου του.

Στους αποφοίτους δίνεται και Παράρτημα Διπλώματος στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 6 Διδάσκοντες

Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα είναι 6 και ο ελάχιστος αριθμός για την υλοποίηση μαθήματος είναι 15 φοιτητές.

Στο ΠΜΣ διδάσκουν δύο κατηγορίες προσωπικού: στη μία κατηγορία ανήκουν εκείνοι που διδάσκουν και στην άλλη κατηγορία το ειδικό τεχνικό εργαστηριακό προσωπικό το οποίο υποστηρίζει εργαστηριακά τα μαθήματα.

Η διαδικασία ανάθεσης διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων ορίζεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του ΠΜΣ σύμφωνα με τα προσόντα και το βιογραφικό των διδασκόντων. Δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, η αποκλειστική απασχόληση μέλους ΔΕΠ στο ΠΜΣ.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στο Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ή μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες, πανεπιστημιακοί υπότροφοι, ερευνητές ή επιστήμονες με δημοσιευμένο ερευνητικό έργο.

Μετά από πρόταση του ΕΥ, η Συνέλευση του Τμήματος αξιολογεί τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και οι διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφασή της αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι ή την πρόσκληση μελών Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., καλούνται από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως

επισκέπτες, καταξιωμένοι επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.. Η πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει εφόσον ο καλούμενος διδάσκει εθελοντικά, χωρίς αμοιβή, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή πλην των οδοιπορικών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

Η αμοιβή των μελών ΔΕΠ γίνεται σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία.

Άρθρο 7 Αξιολόγηση από τους φοιτητές

Οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές μετά την λήξη κάθε μαθήματος του προτεινόμενου προγράμματος, παραδίδουν ανώνυμο συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο στη Γραμματεία του προγράμματος, που αφορά το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, τον τρόπο διδασκαλίας και εξέτασής του από τον διδάσκοντα, παρατηρήσεις για βελτίωσή του και αξιολόγησή του με δεδομένη κλίμακα.

Άρθρο 8 Τέλη φοίτησης

Τα διδάκτρα ανέρχονται σε 3.000 ευρώ και μπορούν να καταβληθούν σε δύο δόσεις των 1.500 ευρώ. Στην περίπτωση των δόσεων, η δεύτερη δόση πρέπει να καταβληθεί εντός 3 μηνών από την έναρξη των μαθημάτων του ΠΜΣ. Δικαίωμα διακανονισμού των δόσεων υπάρχει σε ειδικές περιπτώσεις και μόνο εφόσον εγκριθεί από το Διευθυντή του ΠΜΣ. Η διαδικασία καταβολής των διδάκτρων για το ΠΜΣ γίνεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η πρώτη δόση των διδάκτρων (ή όλο το ποσό) πρέπει να καταβάλλεται πριν την έναρξη των μαθημάτων και σε διάστημα που καθορίζεται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ. Ο κάθε εγγεγραμμένος φοιτητής είναι υποχρεωμένος να καταβάλει όλο το ποσό των διδάκτρων ανεξαρτήτως αποχώρησης-διακοπής-αποτυχίας από το ΠΜΣ. Δίδακτρα σε καμία περίπτωση δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 9 Υποτροφίες

Η χορήγηση υποτροφιών στους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές πραγματοποιείται μετά από απόφαση της ΣΕ η οποία είναι αρμόδια και για τον καθορισμό των εκάστοτε κριτηρίων.

Άρθρο 10 Διοικητική-Τεχνική Υποστήριξη

Η διοικητική, τεχνική και οικονομική υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από προσωπικό που ανήκει στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ή από προσωπικό με σύμβαση που θα αμείβεται από το ΠΜΣ.

Ιστοσελίδα

Το ΠΜΣ έχει υποχρεωτικά και ιστοσελίδα. Ενημερώνεται τακτικά και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών.

Άρθρο 11

Υλικοτεχνική υποδομή

Για την υλοποίηση του ΠΜΣ θα χρησιμοποιηθεί η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Βόλος, 4 Ιουλίου 2018

Ο Πρύτανης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ

Αριθμ. 13891/ΓΠ/

(3)

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο» του Τμήματος Ιατρικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 45, παρ. 1 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017, Α'), σύμφωνα με τις οποίες «Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 85, παρ. 6, εδ. β του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017, Α'), σύμφωνα με τις οποίες «Τα ΑΕΙ οφείλουν, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν τους Κανονισμούς του άρθρου 45» σε συνδυασμό με την αριθμ. 227378/Ζ//22-12-2018 εγκύκλιο του ΥΠΠΕΘ.

3. Την αριθμ. 12099/18/ΓΠ (ΦΕΚ 2508/τ.Β'/29-6-2018) απόφαση της Συγκλήτου, με την οποία επανιδρύθηκε το Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο», σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114, Α').

4. Την απόφασή της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής στην αριθμ. 15η/20-6-2018 συνεδρίασή της, με την οποία καταρτίστηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 έως 37 του ν. 4485/2017(ΦΕΚ 114, Α').

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος, αποφασίζουμε:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΝΟΣΟ»

Κανονισμός Λειτουργίας

Άρθρο 1

ΓΕΝΙΚΑ

Το Π.Μ.Σ., «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο», το αντικείμενο του οποίου περιγράφεται αναλυτικά στην εισαγωγή, αποτελείται από τρία (3) εξάμηνα. Το πρόγραμμα είναι ενιαίο και δεν χωρίζεται σε κατευθύνσεις.

Το προσωπικό αποτελείται από:

1. Τους διδάσκοντες, οι οποίοι αποτελούνται σε ποσοστό 80% από μέλη ΔΕΠ του οικείου τμήματος και σε ποσοστό 20% από μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων. Συμμετέχουν επίσης και διάφοροι προσκεκλημένοι ομιλητές ομιλητές, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 34 του ν. 3485.

2. Το διοικητικό προσωπικό.

3. Το τεχνικό προσωπικό.

Για τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο», χρησιμοποιείται η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. πραγματοποιούνται στους χώρους του νέου κτιρίου Ιατρικής.

Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές να έχουν στη διάθεσή τους σύγχρονα συστήματα και εργαλεία, όπως ηλεκτρονική διεύθυνση, πρόσβαση στο δίκτυο του Πανεπιστημίου με ασφάλεια, μέσω εικονικής σύνδεσης (Εικονικό Ιδιωτικό Δίκτυο-VPN), ασύρματη πρόσβαση στο δίκτυο και στο Internet, κ.λπ., απόκτηση ακαδημαϊκής ταυτότητας, προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους.

Στη διάθεση των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι η πλήρως εξοπλισμένη Βιβλιοθήκη, η οποία παρέχει όλες τις υπηρεσίες μίας σύγχρονης πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης, (συνεχώς αναπτυσσόμενη συλλογή ποικίλων πληροφοριακών υλικών από τα οποία ένα μέρος είναι διαθέσιμη και σε ηλεκτρονική μορφή, πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς καταλόγους και πληροφορικές πηγές, δανεισμός, διαδανεισμός, υποστήριξη ατόμων με αναπηρίες, πληροφοριακή υποστήριξη και εκπαίδευση μέσω σεμιναρίων τα οποία απευθύνονται σε πρωτοετείς μεταπτυχιακούς φοιτητές με σκοπό την απόκτηση δεξιοτήτων χρήσης των πηγών και των υπηρεσιών, αίθουσες μελέτης, υπηρεσίες πρόληψης λογοκλοπής).

Επομένως οι κτηριακές εγκαταστάσεις και ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός γενικά, αφενός επαρκούν για τη λειτουργία του εν λόγω Π.Μ.Σ. χωρίς να προκύπτει θέμα κωλύματος των προπτυχιακών μαθημάτων, καθώς τα μαθήματα και επιπλέον θα γίνεται περαιτέρω αξιοποι-

ηση των ως άνω χώρων, χωρίς να απαιτείται επιπλέον εξοπλισμός.

Άρθρο 2 ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ

Για την οργάνωση και τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

1. Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

2. Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής (Σ.Τ).

Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Εισηγείται στη Σύγκλητο Διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 του ν. 3485/2017 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32, του ν. 3485/2017.

- Ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.

- Εκλέγει τον Επιστημονικό Υπεύθυνο μετά από πρόταση της Πενταμελούς Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.)

- Κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.

- Συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

- Επικυρώνει τους πίνακες των επιτυχόντων.

- Ορίζει τα μέλη των Συμβουλευτικών Επιτροπών για την εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας, καθώς και τα μέλη των Τριμελών Εξεταστικών Επιτροπών.

- Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

- Απονέμει τα Διπλώματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

- Αντιμετωπίζει κάθε θέμα που προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

3. Η Πενταμελής Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και για την εποπτεία των διαδικασιών επιλογής των υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ). Εποπτεύει ακόμα και συντονίζει τη λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών. Στο έργο της συμπεριλαμβάνεται η επεξεργασία και η επίβλεψη του προγράμματος σπουδών καθώς και ο ορισμός των Συμβούλων Καθηγητών (ΣΚ) για κάθε ΜΦ, των Υπευθύνων Καθηγητών των μαθημάτων, των Διδασκόντων Καθηγητών (ΔΚ), των Επιβλεπόντων Καθηγητών (ΕΚ) για Διπλωματική Εργασία και την Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΑ) του Π.Μ.Σ.

Αποτελείται από πέντε μέλη, τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, τα οποία ορίζονται από τον Υπεύθυνο του Π.Μ.Σ. και εγκρίνονται από την Σ.Τ.

4. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συστήνεται σε κάθε Ίδρυμα, αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες του οικείου Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του ν. 3485/2017.

5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προεδρεύει και συντονίζει τις εργασίες της Σ.Ε., παρακολουθεί την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. και εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή και καλή λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

6. Επιτροπή Οικονομικής Διαχείρισης του Π.Μ.Σ.

Έργο της Επιτροπής Οικονομικής διαχείρισης είναι η οικονομική διαχείριση του Π.Μ.Σ. και συγκεκριμένα η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διαρκής ενημέρωση των οικονομικών του προγράμματος.

7. Επιτροπή Δεοντολογίας του Π.Μ.Σ.

Έργο της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι η τήρηση των κανόνων της ηθικής και δεοντολογίας στον τρόπο διεξαγωγής των μαθημάτων, των εξετάσεων, των ερευνητικών εργασιών, της συγγραφής και δημοσίευσης διπλωματικών εργασιών, πνευματικών δικαιωμάτων, λογοκλοπής εργασιών κ.λπ.

8. Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Έργο της Επιτροπής Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών, αποτελούν τα παρακάτω:

- Έλεγχος και αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών.

- Έλεγχος της συνάφειας του πτυχίου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

- Έλεγχος της γλωσσικής επάρκειας.

- Τελική κατάταξη υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του Π.Μ.Σ. και πρόταση επιλογής υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή στη Σ.Τ.

9. Επιτροπή Εξετάσεων

Έργο της Επιτροπής Εξετάσεων, αποτελούν τα παρακάτω:

- Έλεγχος και επιλογή θεμάτων για τις εξετάσεις των φοιτητών, από τα θέματα που καταθέτει ο κάθε διδάσκοντας για τα μαθήματα που πραγματοποίησε.

- Επιλογή ημερομηνιών εξεταστικής εξαμήνων.

- Διόρθωση γραπτών.

- Επικύρωση βαθμολογιών.

Άρθρο 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κατηγορίες Πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΑΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Οι κάτοχοι τίτλου ΑΕΙ της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν την αναγνώριση του τίτλου τους από τον ΔΟΑΤΑΠ.

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017, άρθρο 34 και του παρόντος Κανονισμού.

Επίσης γίνονται δεκτοί απόφοιτοι ΑΕΙ και ΑΤΕΙ άλλων ειδικοτήτων υπό προϋποθέσεις συμπληρωματικών κριτηρίων και συνεκτίμηση αποδεδειγμένης επαγγελματικής και ερευνητικής εμπειρίας σχετικής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., ύστερα από απόφαση της Σ.Ε. και επικύρωση από τη Σ.Τ.

Προϋπόθεση για την επιλογή αποτελεί η επαρκής γνώση μίας τουλάχιστον γλώσσας πέραν της γλώσσας διεξαγωγής του Π.Μ.Σ. και ακαδημαϊκά κριτήρια, όπως ο βαθμός του πτυχίου, η βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., η επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών, καθώς και η σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Στο Π.Μ.Σ. μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του ιδίου Τμήματος, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του ν. 3485/2017, μόνο αν το αντικείμενο τους και το έργο που επιτελούν στο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και εφόσον πληρούν τα υπόλοιπα κριτήρια εισαγωγής.

Προκήρυξη θέσεων

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στον ημερήσιο ή ηλεκτρονικό τύπο, σχετικής ανακοίνωσης προς τους ενδιαφερομένους υποψηφίους, όπου και προσδιορίζονται τα απαραίτητα προσόντα υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο», η προθεσμία υποβολής δικαιολογητικών, ο γενικός τρόπος αξιολόγησης υποψηφίων και η διεύθυνση υποβολής δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα που τους αποστέλλει ηλεκτρονικά ή τους παραδίδει η Γραμματεία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέσουν οι υποψήφιοι είναι:

1. Έντυπη αίτηση συμμετοχής.
2. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα με στοιχεία για τις σπουδές, την ερευνητική και επαγγελματική εμπειρία του υποψηφίου (με τα αντίστοιχα αποδεικτικά).
3. Αντίγραφο διπλώματος ή πτυχίου ή βεβαίωση ότι αναμένεται η αποφοίτηση του υποψηφίου έως την ημέρα έναρξης των μαθημάτων. Στις περιπτώσεις πτυχιούχων Πανεπιστημίων της αλλοδαπής συνοποβάλλεται πιστοποιητικό αναγνώρισης από ΔΙΚΑΤΣΑ-ΔΟΑΤΑΠ.
4. Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας.
5. Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου.

6. Δύο συστατικές επιστολές από Πανεπιστημιακούς δασκάλους, ερευνητές ή εξέχουσες προσωπικότητες

7. Αποδεικτικά ξένων γλωσσών (και ιδιαίτερα της αγγλικής).

8. Πρόσφατη φωτογραφία ταυτότητας (να επισυνάπτεται στην αίτηση).

Κριτήρια επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η διαδικασία επιλογής των Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ) συνεκτιμά τα ειδικά προσόντα των υποψηφίων, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και την απόδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια προφορικής συνέντευξης, εάν αυτό ζητηθεί από την Επιτροπή Επιλογής των Μεταπτυχιακών Φοιτητών.

Αξιολόγηση φοιτητών

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες, έχουν προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά γίνεται από την Επιτροπή Επιλογής ΜΦ σε τρεις φάσεις:

Α' Φάση:

Έλεγχος δικαιολογητικών όλων των υποψηφίων. Β' Φάση:

Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σε κλίμακα από 0 μέχρι 100 και κάθε υποψήφιος πιστώνεται με συγκεκριμένο αριθμό μορίων. Η Σ.Ε. σε συνεργασία με την Επιτροπή Επιλογής (Ε.Ε.) των υποψηφίων, αξιολογεί και προκρίνει τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια:

- Γενικός βαθμός πτυχίου x 2 (έως 20 μόρια)
- Αναγνωρισμένη επαγγελματική εμπειρία η οποία αποδεικνύεται με πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις Ασφαλιστικού Φορέα. Έτη εργασίας x 1 (έως 20 μόρια)
- Γνώση ξένης γλώσσας (έως 10 όταν συνοδεύεται από την απόκτηση επαγγελματικού πτυχίου). Η επάρκεια της ξένης γλώσσας θα αποδεικνύεται με ανάλογο πτυχίο, πιστοποιητικά ή με εξετάσεις που θα ορίζονται από την Ε.Ε..

- Συνάφεια με το αντικείμενο του προγράμματος (έως 10 μόρια για τους εργαζόμενους σε υπηρεσίες Υγείας)
- Επιπρόσθετα προσόντα (έως 20 μόρια σε όσους έχουν δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά). Γ' Φάση:

Για την επιλογή των υποψηφίων στο Π.Μ.Σ., εφόσον αποφασίσει σχετικά η Σ.Ε., πραγματοποιείται προφορική συνέντευξη (έως 20 μόρια). Η απόδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της προφορικής συνέντευξης συνεκτιμάται για την επιλογή τους στο Π.Μ.Σ.

Η προφορική συνέντευξη αποβλέπει:

- Στη διαπίστωση της γενικής επιστημονικής κατάρτισης του υποψηφίου και τη συγκρότηση της προσωπικότητάς του.
- Στην επισήμανση ειδικών προσόντων και άλλων χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων του υποψηφίου.
- Στον εντοπισμό των δυσκολιών που πιθανόν να έχει ο υποψήφιος για την ανελλιπή παρακολούθηση των μαθημάτων και των λοιπών υποχρεώσεων του Π.Μ.Σ.

Διαδικασία επιλογής των Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η Ε.Ε. αφού παραλάβει από τη Γραμματεία τον πίνακα των υποψηφίων, ελέγχει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί και συντάσσει τον τελικό πίνακα υποψηφίων. Μετά την ανάρτηση του πίνακα των υποψηφίων ΜΦ

ορίζεται εάν απαιτείται, η ημερομηνία των προφορικών συνεντεύξεων. Η υψηλότερη βαθμολογία που μπορεί να πάρει υποψήφιος με τα παραπάνω κριτήρια είναι 80 μόρια. Όσοι εκ των υποψηφίων λάβουν 40 μόρια και άνω θεωρούνται επιτυχόντες. Οι μη επιτυχόντες μπορεί να κληθούν σε συνέντευξη μετά από απόφαση της Ε.Ε. Εφόσον η συνέντευξη κριθεί απαραίτητη από την Ε.Ε. η συνολική βαθμολογία μπορεί να φθάσει τα 100 μόρια.

Με βάση το σύνολο της βαθμολογίας που έχει συγκεντρώσει κάθε υποψήφιος, η Ε.Ε. συντάσσει αξιολογικό πίνακα των υποψηφίων. Στον αξιολογικό πίνακα συμπεριλαμβάνονται, με σειρά επιτυχίας, όλοι οι υποψήφιοι και εμφανίζονται οι επιτυχόντες. Στη συνέχεια οι πίνακες αυτοί διαβιβάζονται στη Σ.Ε. προς έλεγχο και υποβολή τους στη Σ.Τ.προς έγκριση. Σε περίπτωση που δύο ή περισσότεροι υποψήφιοι συγκεντρώσουν συνολικά τον ίδιο αριθμό μορίων, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαμήσαντες, εφόσον δεν γίνεται υπέρβαση του ανώτατου βαθμού εισακτέων.

Οι επιτυχόντες υποψήφιοι καλούνται να απαντήσουν γραπτώς (ηλεκτρονικά ή μέσω Fax) εντός επτά (7) ημερών εάν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο Π.Μ.Σ., αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από το σχετικό κατάλογο επιτυχίας.

Ένσταση κατά των πινάκων επιτυχίας μπορεί να γίνει μέσα σε 5 ημέρες από την ημερομηνία ανακοίνωσης των πινάκων. Η ένσταση, η οποία πρέπει να είναι συγκεκριμένη, κρίνεται τελεσίδικα από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των εισακτέων ΜΦ που παρακολουθεί στο Π.Μ.Σ. καθορίζεται για κάθε χρόνο στον αριθμό 60.

Άρθρο 4 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα αρχίζει το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο. Η επιτυχής παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. αντιστοιχεί σε ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Διάρκεια φοίτησης

Η διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι κατ' ελάχιστο τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. 1ο (Χειμερινό) εξάμηνο: Θεωρητική κατάρτιση

2ο (Εαρινό) εξάμηνο: Θεωρητική κατάρτιση και προετοιμασία διπλωματικής εργασίας

3ο (Χειμερινό) εξάμηνο: Πρακτική άσκηση και διπλωματική εργασία

Ο ανώτερος χρόνος φοίτησης μπορεί να είναι ίσος με το διπλάσιο του υποχρεωτικού χρόνου φοίτησης, δηλαδή έξι (6) εξάμηνα, ύστερα από αίτηση του φοιτητή

στην οποία θα εξηγεί τους λόγους που αιτείται παράταση φοίτησης και εφόσον η Σ.Τ.π. εγκρίνει, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.

Αναστολή φοίτησης

Κάθε Μεταπτυχιακός Φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει, με αίτησή του, άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της Σ.Ε. και επικύρωσης της από τη Σ.Τ., δίνεται μόνο μία φορά και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων, ούτε μικρότερης του ενός εξαμήνου.

Άδεια αναστολής φοίτησης περισσότερο από δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε ΜΦ που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία ή σε περιπτώσεις παρατεταμένης ασθένειας, που πιστοποιείται από δημόσιο φορέα. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης του Μεταπτυχιακού Φοιτητή δεν υπολογίζεται σε περίπτωση υπέρβασης της χρονικής διάρκειας φοίτησης.

Ο ΜΦ που αιτείται αναστολή φοίτησης χωρίς να έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις του, θα επαναλάβει τη φοίτησή του παρακολουθώντας όλα τα μαθήματα, εργαστήρια, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.λπ., στα οποία δεν είχε αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή της φοίτησής του. Ο ΜΦ που παίρνει άδεια αναστολής φοίτησης, όταν επαναλάβει τη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως ΜΦ. Οι ΜΦ που βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια δεν δικαιούνται άδειας αναστολής της φοίτησής τους, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων (παρατεταμένη ασθένεια κ.λπ.)

Διαγραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή από το Π.Μ.Σ.

Η διαγραφή ενός Μεταπτυχιακού Φοιτητή από το Π.Μ.Σ., μπορεί να γίνει για τους παρακάτω λόγους:

- Μετά από απόφαση της Σ.Ε. και επικύρωσης από την Σ.Τ., λόγω αποτυχίας ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων του μέσα στο προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα.

- Μετά από αίτηση του Μεταπτυχιακού Φοιτητή.

- Άλλοι σοβαροί λόγοι, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. στην Σ.Τ.

Πρόγραμμα μαθημάτων-Υποχρεώσεις Φοιτητών

Το Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο» περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα, απαιτεί δε τη συμπλήρωση 90 πιστωτικών μονάδων (ECTS), όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΕΞΑ-ΜΗΝΟ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ/ ECTS
Το ισορροπημένο διαιτολόγιο. Εκτίμηση των διατροφικών διαταραχών και ελλειμμάτων	1ο	5
Πληθυσμιακά διαιτητικά πρότυπα. Συντηρητικά τροφίμων, συντήρηση, κατάψυξη, κονσερβοποίηση, μεταλλαγμένα	1ο	5

Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές στα νοσήματα του πεπτικού σωλήνα, ήπατος και παγκρέατος	1ο	5
Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές σε νοσήματα του νευρικού, αναπνευστικού, καρδιαγγειακού συστήματος και σε νοσήματα νεφρών, ουρητήρων και κύστης	1ο	5
Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές σε ψυχιατρικά, ενδοκρινολογικά, οφθαλμολογικά νοσήματα και παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος και του δέρματος	1ο	5
Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές στην εγκυμοσύνη, στα παιδιά, στους γέροντες και στους ασθενείς που νοσηλεύονται στις ΜΕΘ	1ο	5
Παχυσαρκία, βariatρική νοσογόνος παχυσαρκία,	2ο	6
Θεραπευτική αντιμετώπιση των διατροφικών διαταραχών και ελλειμμάτων	2ο	6
Συμπληρώματα διατροφής, προβιοτικά, ευβιοτικά, σκευάσματα εντερικής και παρεντερικής διατροφής	2ο	6
Μεθοδολογία της Έρευνας	2ο	2
Προετοιμασία Διατριβής Ειδίκευσης Μεταπτυχιακής	2ο	10
Πρακτική άσκηση	3ο	10
Διατριβή Μεταπτυχιακής Ειδίκευσης	3ο	20
ΣΥΝΟΛΟ:		90 ECTS

Τα μαθήματα λαμβάνουν χώρα στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Ιατρικής.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) είναι δυνατόν κάποιο (ή κάποια) από τα μαθήματα να διδαχθεί σε εξάμηνο διαφορετικό από εκείνο που προβλέπεται στην απόφαση της Συγκλήτου.

Τα μαθήματα του πρώτου (χειμερινού) εξαμήνου του Π.Μ.Σ. αρχίζουν την 1η Οκτωβρίου και λήγουν τη 15η Ιανουαρίου, του κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Τα μαθήματα του δεύτερου (εαρινού) εξαμήνου του Π.Μ.Σ. αρχίζουν, την 1η Φεβρουαρίου και λήγουν την 15η Μαΐου, του κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Η Πρακτική Άσκηση του τρίτου (χειμερινού) εξαμήνου του Π.Μ.Σ., αρχίζει την 1η Οκτωβρίου και λήγει την 31η Ιανουαρίου, του κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται Διά ζώσης και οι

Μεταπτυχιακοί Φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Απουσία πέραν του 30% (διαλέξεις, εργαστήρια ή μη έγκαιρη παράδοση των εργασιών) οδηγεί αυτομάτως σε αποκλεισμό από τις εξετάσεις του αντίστοιχου μαθήματος και υποχρεούται να το παρακολουθήσει σε επόμενο αντίστοιχο εξάμηνο. Επιπρόσθετα οι ΜΦ είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Σε αποκλεισμό από τις εξετάσεις ενός μαθήματος οδηγούν επίσης και απουσίες από τις επιστημονικές και ερευνητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Π.Μ.Σ., όπως συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις, εργαστήρια, κτλ.

Σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης μαθήματος από διδάσκοντα, προβλέπεται αναπλήρωση πριν το τέλος του αντίστοιχου εξαμήνου.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Κάθε Μεταπτυχιακός Φοιτητής (ΜΦ) είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει Διπλωματική Εργασία. Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας θα επιλέγεται κατά τη διάρκεια του 2ου εξαμήνου των μαθημάτων από τον μεταπτυχιακό φοιτητή σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Καθηγητή και θα κατατίθεται στη Σ.Ε. προς έγκριση. Εφόσον εγκριθεί, ο Επιβλέπων Καθηγητής θα είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση του έργου του ΜΦ και μαζί με τα άλλα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής θα εγκρίνουν τη Διπλωματική Εργασία, την οποία ο υποψήφιος θα υποστηρίξει δημόσια. Λεπτομερής Οδηγός Εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας θα αναρτηθεί στο διαδικτυακό τόπο του ΠΜΣ με την έναρξη των μαθημάτων και θα αναπτυχθεί με λεπτομέρειες στο μάθημα Μεθοδολογία της Έρευνας.

Περιεχόμενο μαθημάτων 1ο ΕΞΑΜΗΝΟ:

A.1. Το ισορροπημένο διαιτολόγιο. Εκτίμηση των διατροφικών διαταραχών και ελλειμμάτων

Στο μάθημα θα αναπτυχθούν θέματα που αφορούν τη σημασία της εκπαίδευσης των λειτουργών υγείας στη διατροφή και τα διατροφικά προγράμματα, την ορμονική και η νευρική ρύθμιση της όρεξης, τη γενετική βάση της όρεξης και της παχυσαρκίας, το ισορροπημένο διαιτολόγιο, τις διατροφικές ανάγκες των αθλητών, τα συμπληρώματα διατροφής, τα εκπαιδευτικά προγράμματα διατροφής, τις μεθόδους εκτίμησης της διατροφικής κατάστασης, την καταλληλότητα των τροφών που διατίθενται στα σχολεία, την εκτίμηση της διατροφικής κατάστασης στην παιδική και γεροντική ηλικία και τον καθορισμό των ατόμων σε κίνδυνο εμφάνισης διατροφικών διαταραχών και υποσιτισμού.

A.2. Πληθυσμιακά διαιτητικά πρότυπα. Συντηρητικά τροφίμων, συντήρηση, κατάψυξη, κονσερβοποίηση, μεταλλαγμένα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών σε θέματα όπως η επίδραση του τοπικού περιβάλλοντος στην ποιότητα των τροφών και τη διατροφή, η γεωγραφική διαφοροποίηση της διατροφής και οι επιπτώσεις από την αλλαγή των διατροφικών συνηθειών, το νερό και οι κίνδυνοι από το νερό, το οξειδωτικό stress και ο ρόλος των αντιοξειδωτικών ουσιών, οι επιπτώσεις του γρήγο-

ρου φαγητού (fast food) και της κατάχρησης αλκοόλ στα διάφορα όργανα, το ελαιόλαδο, η Μεσογειακή διατροφή και η επίδρασή τους στα διάφορα νοσήματα, οι διαιτητικές συνήθειες διαφόρων λαών και η επίδρασή τους στην εμφάνιση των νοσημάτων, οι υπερτροφές (Superfoods), οι τρόποι συντήρησης όπως τα χημικά και «πράσινα» συντηρητικά, η παστερίωση και τέλος τα οφέλη και οι κίνδυνοι από τα γενετικά μεταλλαγμένα τρόφιμα.

A.3. Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές στα νοσήματα του πεπτικού σωλήνα, ήπατος και παγκρέατος

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθούν θέματα που αφορούν την επίδραση της διατροφής στην εμφάνιση των νοσημάτων του οισοφάγου, το ρόλο του στομάχου στον φυσιολογικό μηχανισμό πέψης και απορρόφησης των τροφών, την ενδοκρινολογία του στομάχου, τις διαταραχές της πέψης και απορρόφησης των τροφών, το ρόλο της διατροφής στην εμφάνιση καρκίνου του στομάχου, τη σημασία της δίαιτας και της διατροφής στο πεπτικό έλκος, την ενδοκρινολογία του λεπτού εντέρου, τα σύνδρομα δυσαπορρόφησης και ιδιαίτερα τη κοιλιοκάκη, το ρόλο της διατροφής στις Ιδιοπαθείς Φλεγμονώδεις Νόσους του Εντέρου, την επίδραση της δίαιτας στην εμφάνιση πολυπόδων και καρκίνου παχέος εντέρου, το ρόλο της διατροφής στους ασθενείς με μη αλκοολικό λιπώδες ήπαρ και στη παθογένεια της οξείας και χρόνιας παγκρεατίτιδας.

A.4. Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές σε νοσήματα του νευρικού, αναπνευστικού, καρδιαγγειακού συστήματος και σε νοσήματα νεφρών, ουρητήρων και κύστης Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα διδαχθούν θέματα που αφορούν, την επίδραση των τροφών στη δομή και λειτουργία του νευρικού συστήματος, τη κετογόνο δίαιτα, το ρόλο της διατροφής στην πολλαπλή σκλήρυνση, στο AEE, στη νόσο Alzheimer και στη νόσο του Parkinson. Τη νόσο Creutzfeldt Jakob. Την εντερική διατροφή στη θεραπεία των ασθενών με ARDS και οι επιδράσεις της πορείας της νόσου και την επιβίωση. Τους διαιτητικούς παράγοντες στη πρόληψη και θεραπεία του άσθματος και το ρόλο της διατροφής στη χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια. Τη δίαιτα στη πρωτογενή πρόληψη της καρδιαγγειακής νόσου. Ο ρόλος του Νατρίου, του Καλίου και των συμπληρωμάτων διατροφής σε ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια και υπέρταση. Το ρόλο της διατροφής στη πρόληψη και θεραπεία της υπέρτασης. Τη δίαιτα στο νεφρωσικό σύνδρομο και τους αιμοκαθαιρόμενους ασθενείς. Τα μεταβολικά και γαστρεντερολογικά νοσήματα που προδιαθέτουν στην εμφάνιση ουρολιθίασης και τέλος το ρόλο της διατροφής στην εμφάνιση καρκίνου του ουροποιογεννητικού συστήματος.

A.5. Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές σε ψυχιατρικά, ενδοκρινολογικά, οφθαλμολογικά νοσήματα και παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος και του δέρματος Όσον αφορά τα ψυχιατρικά νοσήματα θα γίνουν διαλέξεις που αφορούν τους διατροφικούς παράγοντες που εμπλέκονται στη παθογένεια της σχιζοφρένειας και διπολικής διαταραχής, το ρόλο των βιταμινών στη παθογένεια και θεραπεία των ψυχιατρικών

νοσημάτων, τον αλκοολισμό, τη νευρογενή ανορεξία και βουλημία. Για τα ενδοκρινολογικά νοσήματα θα αναπτυχθεί το μεταβολικό σύνδρομο, η επίδραση του θυρεοειδούς στον μεταβολισμό, οι πηγές ιωδίου και οι κίνδυνοι από την έλλειψη ή υπερβολική πρόσληψή του, οι διαιτητικές συνήθειες και το BMI ως παράγοντες κινδύνου στον καρκίνο του θυρεοειδούς, η δίαιτα στον υπερ-και υποθυρεοειδισμό, το ασβέστιο και η βιταμίνη D στα νοσήματα των παραθυρεοειδών αδένων, ο ρόλος της διατροφής στη πρόληψη των επιπλοκών του σακχαρώδους διαβήτη, τις διαιτητικές συστάσεις για τύπου 1 και τύπου 2 ΣΔ. Όσον αφορά τα οφθαλμολογικά νοσήματα ο ρόλος της διατροφής στην εμφάνιση και θεραπεία της οπτικής νευροπάθειας, της μυωπίας, της πρεσβυωπίας, του καταράκτη, του γλαυκώματος και της εκφύλιση της ωχράς κηλίδας. Στα μυοσκελετικά νοσήματα θα αναπτυχθούν οι παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί της οστεοπόρωσης, η δίαιτα στην οστεοπόρωση και οι κίνδυνοι από τη συμπληρωματική θεραπεία, η επίδραση της παχυσαρκίας στο σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα, η παθοφυσιολογία της σαρκοπενίας και ο ρόλος της διατροφής στην πρόληψη της σε άτομα υψηλού κινδύνου και τέλος ο ρόλος της διατροφής στην αποκατάσταση του τραύματος. Για τα δερματολογικά νοσήματα θα γίνουν διαλέξεις για το ρόλο της διατροφής και των βιταμινών στην υγεία του δέρματος, το κολλαγόνο και τα ρετινοειδή στην πρόληψη της γήρανσης του δέρματος, οι αντιοξειδωτικές ουσίες στην πρόληψη του καρκίνου του δέρματος, ο ρόλος της διατροφής στη ψωρίαση, τα αλλεργιογόνα της τροφής στην ατοπική δερματίτιδα και τέλος ο ρόλος της βιταμίνης D και της νικοτιναμίδης (βιταμίνη B3) στη θεραπεία των δερματοπαθειών.

A.6. Διαιτητικοί παράγοντες και διατροφικές διαταραχές στην εγκυμοσύνη, στα παιδιά, στους γέροντες και στους ασθενείς που νοσηλεύονται στις ΜΕΘ

Στο μάθημα αυτό θα αναπτυχθούν θέματα που αφορούν την Hyperemesis Gravidarum και τις επιπτώσεις της αιτίας στην έγκυο και το έμβρυο, τους περιγεννητικούς κινδύνους και πότε και γιατί χρειάζεται η παρεντερική διατροφή, τις διεθνείς οδηγίες διατροφής στην εγκυμοσύνη και τη δίαιτα σε ειδικές καταστάσεις (ΣΔ, υπέρταση κ.α.). Τη σωστή αποκατάσταση των ελλειμμάτων σε βιταμίνες και ιχνοστοιχεία στην εγκυμοσύνη, τις διεθνείς οδηγίες διατροφής της μητέρας στην γαλουχία, τις ευεργετικές επιδράσεις του μητρικού θηλασμού στην εμφάνιση λοιμώξεων, καρδιαγγειακών νοσημάτων, καρκίνου, παχυσαρκίας και ΣΔ, τον θηλασμό και τον κίνδυνο οστεοπόρωσης, τη βέλτιστη διάρκεια θηλασμού. Τη διατροφή του νεογνού με τυποποιημένα γάλατα και οι επιπτώσεις τους στη νεογνική, εφηβική και ενήλικη ζωή. Την αλλεργία στο γάλα της αγελάδας, τη διατροφή στα πρόωρα ή ελλειποβαρή νεογνά. Τη δωρεά μητρικού γάλακτος "donor human milk". Τα διατροφικά υποδείγματα στους 6 πρώτους μήνες του νεογνού και έως την ηλικία των 2 ετών, τις ιδιαιτερότητες στη δίαιτα των παιδιών με χρόνια νοσήματα, την παιδική παχυσαρκία τους κινδύνους για την υγεία και τα προγράμματα πρόληψης. Τη θεραπεία της παιδικής παχυσαρκίας. Όσον αφορά τους ασθενείς 3ης ηλικίας θα αναπτυχθούν ζη-

τήματα που αφορούν τα προϊόντα και συμπληρώματα διατροφής με αντιγηραντικές ιδιότητες, τις επιπτώσεις της διατροφής στη νοσηρότητα και θνητότητα στην 3η ηλικία, το πρόβλημα της ασιτίας στην 3η ηλικία και τέλος τις διατροφικές διαταραχές και οι επιπτώσεις τους στη νοσηρότητα και θνητότητα των ασθενών στις ΜΕΘ.

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ:

B.1 Παχυσαρκία, νοσογόνος παχυσαρκία, βαριατρική

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθούν τα κριτήρια και ο ορισμός της παχυσαρκίας, της νοσογόνου παχυσαρκίας, της προσχολικής παχυσαρκίας, της παιδικής παχυσαρκίας και του μεταβολικού συνδρόμου. Τα επιδημιολογικά χαρακτηριστικά, η γενετική βάση και οι ορμονικοί μηχανισμοί της παχυσαρκίας. Παχυσαρκία και προσδόκιμο επιβίωσης, *obesity paradox*, παχυσαρκία και ποιότητα ζωής. Η σχέση παχυσαρκίας αγχώδους νεύρωσης, κατάθλιψης και νόσου Alzheimer. Η παχυσαρκία ως παράγοντας κινδύνου στην εμφάνιση καρκίνου. Ο ρόλος της παχυσαρκίας και της διατροφής στα φλεγμονώδη νοσήματα. Παχυσαρκία στον διαβήτη, στην εμφάνιση νοσημάτων της στοματικής κοιλότητας και οφθαλμολογικών νοσημάτων. Οι επιπτώσεις της παχυσαρκίας στη λειτουργία των πνευμόνων, το σύνδρομο υποαερισμού (*Pickwick*) και στην άπνοια του ύπνου. Οι επιπτώσεις της παχυσαρκίας στην φυσιολογική λειτουργία των αγγείων, τη στεφανιαία νόσο, την υπέρταση, την καρδιακή ανεπάρκεια, τις καρδιακές αρρυθμίες και τον αιφνίδιο θάνατο. Οι επιπτώσεις της παχυσαρκίας στη λειτουργία των νεφρών, τα νεφρολογικά και ουρολογικά νοσήματα. Το πρόβλημα της παχυσαρκίας στους ψυχωσικούς ασθενείς και ο ρόλος των αντιψυχωσικών φαρμάκων. Η παχυσαρκία ως παράγοντας κινδύνου εμφάνισης καρκίνου παχέος εντέρου. Η σπλαγγική παχυσαρκία. Η παχυσαρκία και υπογονιμότητα. Η παχυσαρκία της μητέρας και οι κίνδυνοι κατά την εγκυμοσύνη και τον τοκετό. Τα θεραπευτικά πρωτόκολλα αντιμετώπισης της παχυσαρκίας. Η φαρμακευτική θεραπεία της παχυσαρκίας. Η ενδοκρινολογική βαριατρική. Οι χειρουργικές επεμβάσεις στη νοσογόνο παχυσαρκία.

B.2. Θεραπευτική αντιμετώπιση των διατροφικών διαταραχών και ελλειμμάτων

Στο μάθημα αυτό θα αναπτυχθούν θέματα που αφορούν τη σίτιση μέσω ρινογαστρικού ή ρινονηστιδικού καθετήρα, η γαστροστομία, η νηστιδοστομία.

Η αντιμετώπιση των διατροφικών διαταραχών και των ελλειμμάτων στο σύνδρομο δυσαπορρόφησης, το σύνδρομο βραχέος εντέρου, την κοιλιοκάκη και τις ΙΦΕΝ. Η διαίτα στη κίρρωση και τη χρόνια ηπατοπάθεια. Η αντιμετώπιση των ελλειμμάτων και η διατροφική υποστήριξη σε ασθενείς με οξεία ή χρόνια παγκρεατίτιδα, παγκρεατικό καρκίνο και μετά παγκρεατεκτομή. Η βέλτιστη διατροφική υποστήριξη και η επίδραση της στην ποιότητα ζωής και στην παράταση της επιβίωσης σε ασθενείς με χρόνια νευρολογικά νοσήματα. Οι διατροφικές παρεμβάσεις στη νόσο Alzheimer και τους Πάρκινσονικούς ασθενείς. Η προεγχειρητική εκτίμηση και αποκατάσταση των διατροφικών διαταραχών. Η εκτίμηση και αντιμετώπιση των διατροφικών διαταραχών και ελλειμμάτων στους αιμοκαθαιρόμενους ασθενείς και

τέλος η αποκατάσταση των ελλειμμάτων στους ασθενείς στις ΜΕΘ.

B.3. Συμπληρώματα διατροφής, προβιοτικά, ευβιοτικά, σκευάσματα εντερικής και παρεντερικής διατροφής

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα διδαχθούν σε θέματα που αφορούν τα φυτικής προέλευσης συμπληρώματα διατροφής, τις αντενδείξεις και παρενέργειες συμπληρωμάτων διατροφής, τα αντι-οξειδωτικά συμπληρώματα διατροφής, τα προβιοτικά, πρεβιοτικά, ευβιοτικά και συμβιοτικά σκευάσματα και το γιαούρτι. Τη χρήση των προβιοτικών στο οξύ διαρροϊκό σύνδρομο, στη θεραπεία των ΙΦΕΝ και των λειτουργικών διαταραχών του πεπτικού συστήματος. Τα προβιοτικά ως εναλλακτική θεραπεία στην εκρίζωση του ελικοβακτηριδίου του πυλωρού και την πρόληψη του πεπτικού έλκους. Το ρόλο των προβιοτικών στη πρόληψη εμφάνισης πολυπόδων και καρκίνου παχέος εντέρου. Η χρήση των προβιοτικών στη κίρρωση του ήπατος και το μη-αλκοολικό λιπώδες ήπαρ. Η χρησιμότητα των προβιοτικών στα πρόωρα νεογνά και στην παιδική ηλικία. Τα ψυχοβιοτικά. Τη χρήση προβιοτικών, πρεβιοτικών και συμβιοτικών στους νοσηλευόμενους στην ΜΕΘ, στη θεραπεία του διαβήτη, της δυσλιπιδαιμίας, της παχυσαρκίας και του μεταβολικού συνδρόμου. Τα προβιοτικά στις παθήσεις των πνευμόνων, στα καρδιαγγειακά νοσήματα, στους ασθενείς με ΧΝΑ. Την επίδραση των προβιοτικών στο ανοσολογικό σύστημα, στη πρόληψη αλλεργικών καταστάσεων και τα δερματολογικά νοσήματα. Τη μικροβιακή χλωρίδα στην 3η ηλικία και τι περιμένουμε από τα προβιοτικά. Τα σκευάσματα εντερικής διατροφής. Τις διεθνείς οδηγίες για εντερική διατροφή στους ασθενείς με νοσήματα του πεπτικού συστήματος, του ήπατος, του παγκρέατος, τους ασθενείς 3ης ηλικίας ή ΧΝΑ. Τα σκευάσματα παρεντερικής διατροφής. Τις διεθνείς οδηγίες ολικής παρεντερικής διατροφής σε ενήλικες και σε παιδιά. Την ολική παρεντερική διατροφή κατ'οίκον. Την εντερική και παρεντερική διατροφή στα νεογνά, στα παιδιά, στους ασθενείς με καρκίνο, στην περιεγχειρητική περίοδο, στους ασθενείς με HIV, λοιμώδη νοσήματα και σήψη και στους νοσηλευόμενους στη ΜΕΘ.

B.4. Μεθοδολογία της Έρευνας

Σκοπός του μαθήματος είναι δώσει τη δυνατότητα στον φοιτητή να γνωρίσει τις μορφές έρευνας και να εξοικειωθεί με τη μεθόδευση και τη διεξαγωγή μιας έρευνας, τα διάφορα είδη δημοσιεύσεων και τις βασικές αρχές της συγγραφής μίας δημοσίευσης, την αναζήτηση και κριτική αξιολόγηση της βιβλιογραφίας, τις βασικές αρχές διεξαγωγής και συγγραφής της μεταπτυχιακής εργασίας και τον τρόπο σύνταξης ενός βιογραφικού σημειώματος. Επίσης να γνωρίσει τα είδη των ιατρικών άρθρων, να εξοικειωθεί με τις οδηγίες των επιστημονικών περιοδικών και τέλος τον τρόπο που μια εργασία παρουσιάζεται σαν προφορική ανακοίνωση.

B.5. Προετοιμασία Διατριβής Μεταπτυχιακής Ειδίκευσης

Σκοπός του μαθήματος είναι να γίνει από τον φοιτητή σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή, η αξιολόγηση της βιβλιογραφίας και η μεθόδευση της έρευνας που αφορά το θέμα της μεταπτυχιακής του εργασίας. Να

αποφασισθεί η εφαρμογή της κατάλληλης μεθόδου που θα έχει ως στόχο την απάντηση στο ερευνητικό ερώτημα σε βαθμό αντίστοιχο με μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών.

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ:

Γ.1. Πρακτική άσκηση

Στόχος του μαθήματος είναι η πρακτική εφαρμογή όσων διδάχθηκε ο φοιτητής στη διάρκεια των δύο προηγούμενων εξαμήνων. σε συνεργασία με τους διδάσκοντες καθηγητές που θα ορίζονται από την Σ.Ε., θα εκπαιδευτεί σε Υγειονομικές μονάδες (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Κέντρα Αποκατάστασης, κ.τ.λ.) σε θέματα διατροφής που θα αφορούν ασθενείς με νοσήματα του πεπτικού, του καρδιαγγειακού, του αναπνευστικού, του ουροποιητικού, του νευρικού συστήματος αλλά και με οφθαλμιατρικά, δερματολογικά, ενδοκρινολογικά, ψυχιατρικά και γυναικολογικά νοσήματα. Η τελική αξιολόγηση και βαθμολογία στην πρακτική άσκηση γίνεται από τους υπεύθυνους καθηγητές, μέσω εργασιών-περιστατικών, στα οποία οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν μέσω του e-class.

Γ.2 Διπλωματική Εργασία

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστημονική μέθοδο για την μελέτη της διατροφής στην υγεία και στη νόσο, σε βαθμό εμπέδωσης και εξειδίκευσης αντίστοιχο με μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Η διπλωματική εργασία περιλαμβάνει οπωσδήποτε τη διεξαγωγή έρευνας, δηλαδή τη μελέτη ερευνητικού ερωτήματος με την εφαρμογή της κατάλληλης μεθόδου και με τη συλλογή δεδομένων, τα οποία προήλθαν από τη χρήση κατάλληλων εργαλείων ή ανάλογων τεχνικών. Η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας καταλήγει στη συγγραφή κειμένου. Η προφορική υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται δημόσια. Στα κριτήρια βαθμολόγησης περιλαμβάνονται η ποιότητα του γραπτού κειμένου, η επάρκεια του μεθοδολογικού σχεδιασμού και της πορείας διεξαγωγής της έρευνας και η ποιότητα της προφορικής παρουσίασης.

Υπεύθυνοι μαθημάτων

Οι υπεύθυνοι καθηγητές των μαθημάτων θα ορίζονται εκ νέου κάθε δύο έτη από τη Σ.Ε. και θα εγκρίνονται από την Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 5

Εξετάσεις

Η εξέταση κάθε μαθήματος μπορεί να γίνει προφορικά, γραπτά, με αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Ειδίκευσης, τυχόν δημοσίευση σε έγκριτο ιατρικό περιοδικό ή με άλλο τρόπο που θα καθορίσει η Σ.Ε. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται τρεις φορές το χρόνο: Από τη 15η έως τη 31η Ιανουαρίου για το πρώτο εξάμηνο, από τη 25η Μαΐου έως τη 10η Ιουνίου για το δεύτερο εξάμηνο και επαναληπτικές εξετάσεις για τους αποτυχόντες στις προηγούμενες εξετάσεις κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Σ.Τ. μετά από εισήγηση της Σ.Ε. μπορεί να τροποποιήσει ή να μεταθέσει το χρόνο εξετάσεων ή να ορίσει και τέταρτη εξεταστική περίοδο.

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ακόμα και στις επαναληπτικές

εξετάσεις, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Σ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Αν αποτύχει και τότε, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Για τη πρακτική άσκηση του τρίτου εξαμήνου δεν απαιτούνται εξετάσεις και οι φοιτητές θα κληθούν να καταθέσουν τα αποδεικτικά στοιχεία πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης στην Σ.Ε..

Περιπτώσεις αδυναμίας προέλευσης στις εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος λόγω σοβαρού κωλύματος το οποίο θα βεβαιώνεται με την προσκόμιση επικυρωμένων δικαιολογητικών, κρίνονται από την Σ.Ε., η οποία αποφαινεται περί της επάρκειας των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών κατά την απόλυτη κρίση της.

Η βαθμολογία των Μεταπτυχιακών Φοιτητών, που με επιτυχία έχουν αξιολογηθεί, έχει ως ελάχιστο βαθμό το 5 (πέντε) με άριστα το 10 (δέκα) και κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. από την Επιτροπή Εξετάσεων.

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στους ΜΦ που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις φοιτητικές τους υποχρεώσεις στο Π.Μ.Σ. απονέμεται ο τίτλος σπουδών Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο» και συνοδευτικά Παράρτημα Διπλώματος στα Ελληνικά και στα αγγλικά.

Η καθομολόγηση των διπλωματούχων γίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Υγείας, παρουσία εκπροσώπου των Πρυτανικών Αρχών. Ο τύπος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και το κείμενο της καθομολόγησης των διπλωματούχων καθορίζεται σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

Άρθρο 6

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Στο Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο» θα απασχοληθούν μέλη ΔΕΠ του τμήματος Ιατρικής και άλλων τμημάτων του Π.Θ. ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή διδάσκοντες ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και άλλες κατηγορίες διδασκόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114, τ.Α' 04-08-2017). Οι διδάσκοντες θα είναι σε ποσοστό 80% μέλη ΔΕΠ του οικείου τμήματος και σε ποσοστό 20% μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων. Επίσης, θα πραγματοποιούνται διαλέξεις και από διάφορους άλλους ομιλητές, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36 του ν. 3485.

Η διαδικασία ανάθεσης διδασκαλίας γίνεται από την Σ.Τ.κατόπιν εισηγήσεως της Σ.Ε. Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων είναι η αξιολόγηση της συνάφειάς της επιστημονικής τους ιδιότητας και του ερευνητικού τους ενδιαφέροντος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΜΔΕ

Ο μέγιστος αριθμός επίβλεψης διπλωματικών εργασιών, ορίζεται έως επτά φοιτητές ανά διδάσκοντα.

Η Σ.Ε. ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Άρθρο 7

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4485/2017.

Α. Αξιολόγηση από τους υπεύθυνους και διδάσκοντες καθηγητές

Οι υπεύθυνοι και διδάσκοντες καθηγητές μετά τη λήξη κάθε χρόνου εφαρμογής του προτεινόμενου προγράμματος, παραδίδουν έκθεση με τις παρατηρήσεις τους ανά διδασκόμενο μάθημα και αντικείμενο και προτάσεις βελτίωσης του προγράμματος.

Β. Αξιολόγηση από τους φοιτητές

Οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές μετά την λήξη κάθε χρόνου εφαρμογής του προτεινόμενου προγράμματος, παραδίδουν ανώνυμο συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο στη Γραμματεία του προγράμματος, που αφορά το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, τον τρόπο διδασκαλίας και εξέτασης του από τον διδάσκοντα, παρατηρήσεις για βελτίωση του και αξιολόγηση του με δεδομένη κλίμακα.

Γ. Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. από εσωτερικούς και εξωτερικούς αξιολογητές

Με την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου σπουδών, θα γίνει αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. Θα οριστούν δύο επιτροπές, μια εσωτερική αποτελούμενη από πέντε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και μια εξωτερική αποτελούμενη από επίσης πέντε μέλη, επιστήμονες ευρέως αναγνωρισμένων από την ακαδημαϊκή, επιστημονική, ερευνητική κοινότητα αλλά και από την παραγωγή, οι οποίοι θα κληθούν να συντάξουν έκθεση με τις απόψεις, παρατηρήσεις και συστάσεις για το Π.Μ.Σ.

Το 2011 (αριθμ. 1763/28.11.2011 έγγραφο της ΑΔΙΠ), ολοκληρώθηκε η εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Δ. Μεθοδολογία εφαρμογής των συμπερασμάτων της αξιολόγησης για την διαρκή βελτίωση της ποιότητας του Π.Μ.Σ.

Όλα τα έγγραφα αξιολόγησης θα λαμβάνονται υπόψη από την επιτροπή αξιολόγησης και θα γίνονται διορθωτικές αλλαγές-όπου αυτό είναι εφικτό-για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Άρθρο 8

ΤΕΛΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Τα τέλη φοίτησης στο Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο», ανέρχονται στο ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €).

Τα διδάκτρα καταβάλλονται ως εξής:

- Χίλια ευρώ (1.000 €) κατά την εγγραφή, με την έναρξη του πρώτου εξαμήνου.

- Χίλια (1.000 €) με την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου

- Πεντακόσια ευρώ (500 €) με την ανάληψη της Διπλωματικής Εργασίας.

- Πεντακόσια ευρώ (500 €) με την έναρξη του τρίτου εξαμήνου.

Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης στο Π.Μ.Σ. δεν επιστρέφεται το μέρος των διδάκτρων που έχει καταβληθεί.

Δωρεάν φοίτηση

Από τα τέλη φοίτησης απαλλάσσονται οι φοιτητές του Π.Μ.Σ., των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται κατ' έτος το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα (το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού), σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη, από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών των Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Ο αριθμός των φοιτητών που μπορούν να παρακολουθήσουν το Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης μπορεί να είναι το ανώτερο δεκαοκτώ (18) άτομα. Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψηφίους για δωρεάν φοίτηση το Ε1 και Ε9 του ίδιου

και της οικογένειας του και τα στοιχεία των τραπεζικών τους λογαριασμών.

Άρθρο 9
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Υποτροφίες για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, δίδονται στους 3 πρώτους φοιτητές με σειρά βαθμολογίας, που θα τελειώσουν εγκαίρως τις σπουδές, δηλ. τον Φεβρουάριο ή και τον Ιούλιο του ακαδημαϊκού έτους αποφοίτησής τους.

Το ποσό της υποτροφίας ανέρχεται στις 2.000 € συνολικά για κάθε υπότροφο, που δίνεται τμηματικά με βάση την πρόοδο που θα πιστοποιείται από την τριμελή επιτροπή.

Άρθρο 10
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Στο Π.Μ.Σ. «Η Διατροφή στην Υγεία και στη Νόσο»

για τη Γραμματειακή-Διοικητική Υποστήριξη, μετά από Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος μέσω ΕΛΚΕ Θεσσαλίας, υπηρετεί μία Γραμματέας με σύναψη σύμβασης έργου.

Η Τεχνική υποστήριξη γίνεται από το μόνιμο προσωπικό του Π.Θ.

Άρθρο 11

Κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος που δεν έχει προβλεφθεί από τον παρόντα Κανονισμό, θα περνάει από τη Συνέλευση της Σ.Ε. κι έπειτα από την Σ.Τ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Βόλος, 4 Ιουλίου 2018

Ο Πρύτανης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ